

TARKABARKA

A SÁRI GUSZTÁV ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI ISKOLA
DIÁKÚJSÁGJA

XXXVIII. évfolyam 4. szám

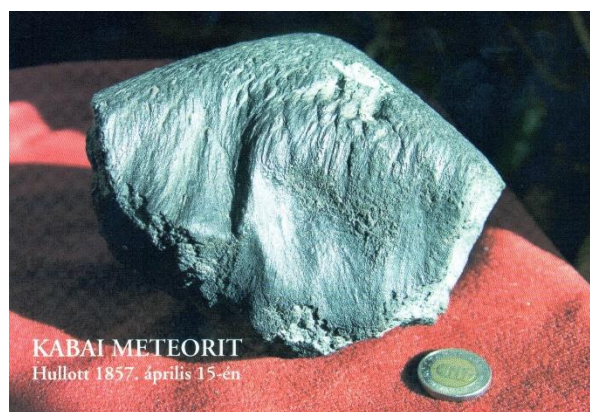
2023. március-április

Keresd elektronikus formában itt: www.altisk-kaba.edu.hu!

A tartalomból:

- ★ Példamutató sztárok
- ★ Beszélgetés Liszkai-Klenczner Anita
nénivel
- ★ Felvételi eredményeink
- ★ A 2022-es év szavai
- ★ A Zöld fakanál szakkör életéből
- ★ Farsangoltunk
- ★ Az alsósok életéből
- ★ Érdekes földrajz
- ★ Krónika az elmúlt hónapok
eseményeiből
- ★ A DÖK életéből
- ★ A művészeti iskola életéből
- ★ A március 15-i ünnepség
- ★ Versenyeredményeink
- ★ Fejtörő

A mi égi csodánk

166 évvel ezelőtt, 1857. április 15-én hullott le Kaba területén a városunkat híressé tevő meteorit. Világhírnevét annak köszönheti, hogy ebben az égből pottyant kőben szerves anyag jelenlétét mutatták ki. Minden év április 15-én városnap keretében emlékezünk meg erről a jelentős eseményről.

Évfordulók városunkban

64 évvel ezelőtt, 1959-ben adták át azt a négytantermes iskolát, amit mi „régí új iskolának” nevezünk, és később egy emelet ráépítésével négy további tanteremmel bővítették.

„Sok kabai gyerek az ősszel már az új négytantermes iskolában kezdi a tanulást. Az iskolaépítésre 2 millió forintot áldoztak”- volt olvasható a Hajdú-Bihari Napló 1959. június 9-i számában Domokos Lajos tanácselnök nyilatkozatában.

Leonardo DiCaprio

Legsikeresebb filmjei a *Titanic* és a *Véres gyémánt*. Mint sokan a celebvilágból, ő is kiveszi részét a környezetvédelemből. Hibridautóval jár, és házában napelemek gyűjtik a napsugarakat a szükséges energiához. Írója, narrátora és producere is volt a 2007-ben bemutatott *11. óra* című filmnek. Egy alapítványt is létrehozott, melynek célkitűzése, hogy ráirányítsa a figyelmet a környezetvédelem fontosságára.

Brad Pitt

Több mint negyven film köthető a nevéhez. Volt feleségével, Angelina Jolie-val együtt neve szinte naponta bekerül a sztárvilág híreibe. Emiatt kötelessége egy-egy jó ügy mellett kiállnia. Nevéhez köthető például az a mozgalom, mely Orleans újjáépítését segíti a Katrina hurrikán okozta pusztítások után. Az alapítvány 150 ház építését tűzte ki célul, ráadásul a zöldtechnológiáknak megfelelő tervek alapján, környezetbarát anyagok felhasználásával.

Cameron Diaz

A művésznő egyike volt az elsőnek, akik a zöldmozgalom mellé álltak. Nevét adta egy olyan sorozathoz, mely zöldutazásokkal foglalkozott, felhívva a figyelmet arra, miként lehet csökkenteni a levegő karbonszennyeződését. Aktív résztvevője volt a Live Earth koncert-sorozatnak is 2007-ben.

Natalie Portman

Karrierjét tizenhárom évesen kezdte. A *Csillagok háborúja* trológia hozta meg számára a hírnevet. Ismert környezetvédő. Vegetáriánus, és az állatok jogaiért is kiáll. Ruandában is járt, hogy személyesen is részt vegyen egy, a veszélyeztetett gorillákról készített dokumentumfilm készítésében. Lelkes támogatója a szegény nők jogaiért kiálló szervezetnek.

Erdei Erika 8. b

További sztárokról itt olvashatsz:

https://grintim.blog.hu/2010/10/02/dicaprio_hibrid_autoja_es_cameron_diaz_utazasai

Az utolsó oldalon található rejtvény megfejtése: archaizálás. 1.: anafora, 2. Herder, 3. Szatmárcseke, 4. Huszt, 5. romantikus, 6. disztichon, 7. Zrínyi, 8. jeremiád, 9. Erkel Ferenc, 10. Kölcsey Kálmán, 11. Sződemeter.

Ők voltak az elsők

Az elsők az Antarktiszon

Az Antarktisz már az ókorban és a középkorban is nagy rejtély övezte, sok felfedező járt a kontinens környékén, de állítólag John Davis (1550-1605) kapitány szállt először partra. Az elsők között volt Roald Amundsen (1872-1928) norvég kutató is, aki 1911-ben elsőként érte el a Déli-sarkot.

Az első egyetemet végzett magyar nő

Az első diplomát szerző magyar nő Hugonnai Vilma volt, aki 1879-ben egy svájci egyetemen kapott orvosi diplomát, ő volt az első magyar orvosnő is. Abban a korban sok „harcot” vívott a nők szellemi jelenlétét kritizálókkal. Több tanulmányt készített ennek cáfolataként.

Az első magyar pénzérme

Az első magyar pénzérme egy Árpád-kori, Szent István által veretett érme volt. Az érme előlapjának motívuma a lándzsa, ami a királyi méltóság egyik jelvénye volt. A másik oldalon egy Karoling-templomot ábrázoltak. Ezt a pénzérmét egy Baranya vármegyei község, Nagyharsány kőbányájában találták egy cserépedényben, ékszerekkel együtt. Ez a felfedezés megváltoztatta a magyar pénzverés kezdetéről vallott elképzeléseinket.

Papp Gréta 7. b

Diákvélemény a témahetekről

Az iskolákban egy tanévben három témahét megtartásának időpontját szabályozza a rendelet, ezek a következők: PÉNZ7, digitális és fenntarthatósági témahét. Szerintem nagyon hasznosak a témahetek. Mindegyik témahét célja az, hogy segítse a mi szemléletformálásunkat, a mindennapokban használható gyakorlati ismereteket nyújtson játékos, élményszerű formában, miközben bővíti az ismereteinket is. A fenntarthatósági témahét többek között a következő témakörökkel foglalkozik: környezetünk védelme, energiafelhasználás, klímaváltozás és egészségnevelés. Azt szeretné tudatosítani, hogy egy kicsi odafigyeléssel segíthetjük a környezetünk tisztaságát vagy növelhetjük annak védelmét. Én úgy gondolom, hogy a mai gyerekek nagyon érdeklődőek, ezért szeretik ezeket a témaheteket, és azt, hogy újabb tényekről, érdekességekről szerezhetnek tudomást.

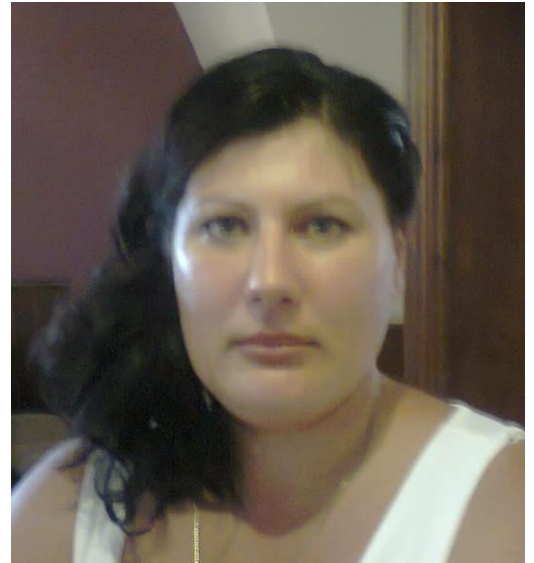

Erdei Erika 8. b

Bemutatjuk az új, szociális munkát segítő munkatársunkat

Beszélgetés az iskola új segítő szakemberével: Liskai-Klenczner Anitával

2023. február 1-jétől új szociális munkással találkozhattok szerdánként: Liskai-Klenczner Anita nénnivel. Fiatalos lendülettel, elszánt segíteni akarással és a gyerekek iránti empátiával felvértezve kezdte meg nálunk a tevékenységét. Ahogy a hozzánk eljuttatott plakáton áll, a következő esetekben, módokon várhatjátok tőle a segítséget: beszélgetés, közösségi programok szervezése, konzultáció diákokkal, szülőkkel, pedagógusokkal, tanácsadás, információnyújtás, szociális kompetenciafejlesztés, segítség konfliktushelyzetek megoldásában.

- Ezeket egy kicsit fejtsük is ki! Mit jelent, mire terjed ki az információnyújtás?

- Az információnyújtás az elérhető szolgáltatásoktól akár a szociális rendszer működéséig terjedhet. Ez igazából azt takarja, hogy a gyermek/ szülő hol, mikor, kitől kaphat segítséget a problémája megoldásához. Segíthetek kapcsolatfelvételben más intézményekkel, illetve aktívan közreműködhetek a kapcsolat kialakításában is. Időpontokat egyeztetetek intézményekkel, amennyiben arra van igény.

- Milyen konfliktushelyzetekben fordulhatnak hozzád a gyerekek?

- A gyermekek iskolához kötődő problémákkal (pl. szorongás, tanulási nehézség, konfliktus az iskolatársakkal, magatartási problémákkal, igazolatlan iskolai hiányzás, pályaorientáció, egészségfejlesztés, kommunikációfejlesztés, pedagógus-tanuló konfliktus kezelése stb.), gyermeknevelési kérdésekkel (önállótlanág, szófogadás kérdése, szülő-gyermek konfliktusos viszonya stb.), és családon belüli problémákkal (pl.: bántalmazás, válás, vesztesség, gyászfeldolgozás, függőségek stb.) kereshetnek fel. Az egyéni segítő beszélgetések során elhangzottakat bizalmasan kezelem, s próbálok támogatást nyújtani a számukra nehézséget okozó konfliktusok/élethelyzetek megoldásában.

- Tanácsadás: kinek és mikor?

- Az egyéni tanácsadáson/ segítő beszélgetésen az iskola tanulói és dolgozói is részt vehetnek. Amennyiben a hozott probléma megkívánja, a segítő folyamatba bevonhatom a szülőket és más szociális/egészségügyi szakembereket is.

A segítő munkám kiemelt feladata közé tartozik a gyermeki veszélyeztetettség megelőzése, a családban történő egészséges nevelés elősegítése. Ezeket a szociális munka eszközeivel kezelem. A tanácsadásaim során találkoztam már többször iskolai zaklatással (bullying), kirekesztéssel, iskolai hiányzásokkal, magatartási problémákkal, kamaszkori szerelmi cívódással is. Minden hozzám forduló gyermek problémája egyedi, s a legjobb tudásom szerint próbálok segíteni annak rendezésében.

Felkeresni szerdánként lehet 10 órától 13.30-ig az iskola fejlesztőszobájában. Az ajtóm bárki előtt nyitva áll, szeretettel várom azokat, akik beszélgetni szeretnének. Telefonon viszont minden hétköznap 8 és 16 óra között elérhető vagyok a 06303996551 számon.

Bemutatjuk az új, szociális munkát segítő munkatársunkat

- Tartottál már nálunk felsős osztályokban foglalkozásokat. Milyen témákban tudsz segíteni az osztályoknak ezeken a foglalkozásokon?

- Az általam tartott csoportfoglalkozások igen sokszínűek lehetnek. Eddig az iskolában konfliktuskezeléssel kapcsolatosan tartottam már foglalkozást, de a teljesség igénye nélkül tarthatok pályaválasztási, önismereti, kommunikáció, közösségfejlesztő és akár érzékenyítéssel (hátrányos helyzetű csoportok) kapcsolatosan is. Nagyon szeretek csoportfoglalkozásokat tartani, ez részemről másfajta felkészülést igényel. A foglalkozásaim rendszerint sok játékos elemet tartalmaznak, célom, hogy a résztvevő gyermekek jól érezzék magukat, játszva sajátítsák el az adott témakörhöz kapcsolódó készségeket/képességeket.

- Mik a tapasztalataid a gyerekek hozzáállásában, hogyan fogadták ezeket a foglalkozásokat?

- Az eddig tartott foglalkozásokon a gyermekek nyitottak, érdeklődőek és kíváncsiak voltak, sokat kérdeztek és aktívan részt vettek a játékokban.

- Kabán kívül milyen más települések iskoláiban, óvodáiban végzel szociális segítő munkát? Mennyiben mások az ott tapasztalt problémák, mint nálunk?

- Összesen 3 településen látom el a segítő munkámat, Biharnagybajomban, Kabán és Tetétlenen. Közel 940 gyermekkel állok közvetve vagy közvetlenül kapcsolatban. Alapvetően nem tudom azt mondani, hogy lenne egy adott településre jellemző probléma, inkább azt, hogy jellemzően iskolai magatartási problémákkal és igazolatlan iskolai hiányzásokkal találkozom. Annak külön örülök, hogy minden óvodában és iskolában jó kapcsolatot sikerült kialakítanom az ott dolgozókkal.

- Jellemzően alsós vagy felsős gyerekekkel találkozol itt nálunk?

- Jellemzően inkább felsős gyermekkel kerülök kapcsolatba, mivel a tapasztalatok azt mutatják, hogy ott jelentkeznek olyan iskolai problémák, melyek kezelésébe bevonnak.

- Mennyiben mások a mai diákok, mint amilyenek a te gyerekkorodban voltak? Milyen jellegű problémákban igényelnek nagyobb támogatást, megsegítést?

- Az erre a kérdésre adott válaszon gondolkodtam a legtöbbet, bevallom. Az én gyerekkoromban nem volt ennyire elterjedve az internet és a hozzá kapcsolódó technikai felszereltség (mobil, tablet, iphone stb.) Nagyon sokszor tapasztalom, hogy a gyermek iskolából hazamegy, s a gép/ világháló előtt tölti az ideje nagyrészét. Nem igénylik ezáltal úgy a személyes kapcsolatokat, a közös programokat a kortársaikkal.

- Köszönjük a válaszokat. Sikeres munkát kívánunk neked!

Papp Judit pedagógus

Felvételi eredményeink

A legjobb eredményt elért nyolcadikosaink:

	név	osztály	elért pont (a maximum 100 pontból)
1.	Fazekas Nóra	8. b	89
2.	Szoboszlai Sára	8. b	87
3.	Késmárki-Kodak András	8. b	81

Tavaly 85 pont volt a legjobb eredmény.

Elért átlagpontok osztályonként:

	magyar nyelv	matematika	összesen:
8. a	32,84	12,54	45,38
8. b	36,29	19,24	55,53
átlagosan:	34,565	15,89	50,455
	tavalyi: 28,94	tavalyi: 18,56	tavalyi: 47,50
országos átlag	33,92	21,89	55,81

Diákszemmel

A 2022-es év szavai

A 2010 óta minden évben megválasztott év szavaivá a következők váltak a 2022-es évben:

ársapka: A nyelvészek szerint az ársapka mint új szókép jellemzi talán a legtalálóbban a 2022-es évet, hiszen Magyarországon az üzemanyagok esetében nagy népszerűsége tett szert az ársapka. Jelentése: maximált hatósági ár, olyan szabályozó, ami maximálja a fogyasztóktól beszédhető bevétel összegét.

hangemberkedés: Ez a tevékenység a kommenthuszárokra, a fotelforradalmárookra jellemző. Olyan magatartásra mondják, amikor valakinek mindenről van határozott véleménye, és azt kérésre vagy anélkül is megmondja, többnyire tét és illetékesség nélkül.

flexel: Jelentése: kérkedik, felvág, menőzik. Itt annak lehetünk a tanúi, hogy egy márkanévből képeztünk új igét: az elektromos kéziszerszámokat gyártó Flex nevéből a flexel (sarokcsiszolót használ) szó vette a kérkedik jelentést.

árnyvonalat: Ezt a kifejezést a nyelvészek Acsai Roland író, költő, műfordító, drámaíró *Hexameterek a kamaszkorról* című verséből választották ki. A költeményben az árnyvonal szót a kamaszkorra alkalmazza Acsai, s a nosztalgikus, fájdalmas emlékezés szimbóluma lett nála.

Virág Kálmán Szabolcs 7. a

Forrás: <https://index.hu/belfold/2022/12/22/az-ev-szava-arsapka-nyelveszek-magyar-nyelv/>

Tavaszi ízek, élő ételek a Zöld fakanál szakkörön

Februárban mindannyian éreztük a vitamin- és fényhiány tüneteit, könnyen és sokan lettünk betegek. Lehangoltabbak, fáradtabbak voltunk, alig vártuk a nap első simogató sugarait. A Zöld fakanál szakkör tagjaival vitamindús, élő hozzávalókból készítettünk tápláló, jóízű, lemerült raktárainkat feltöltő tavaszi fogásokat.

Február elején ropogós granolát készítettünk, tele az emésztésre jótékony hatású rostokkal és lassan felszívódó szénhidrátokkal, melyet a zabpehely, diófélék és aszalt gyümölcsök biztosítottak, de a méz, vanília, fahéj és csoki tette igazán ellenállhatatlanná.

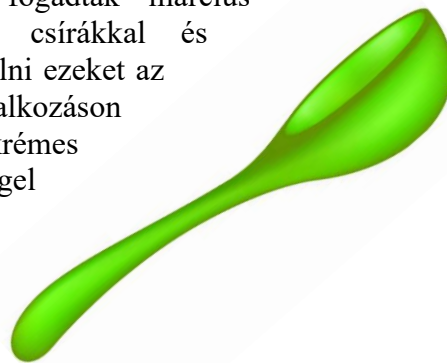
A farsangi időszak végét és a 40 napos böjt kezdetét a britek a Pancake Day, azaz palacsintanap nevű eseménnyel jelzik. Ez az utolsó lehetőség mindenféle étel fogyasztására, a bőséges étkezés ugyanis nagyböjtben tilos. Tehát a házban megmaradt tojásokból, vajból, zsírból palacsintát készítettek. Így aztán mi is megragadtuk az alkalmat a

farsangi multság végeztével egy kiadós palacsintasütésre, amikor mindenki kipróbálhatta magát a vékony tésztakorongok forgatásában, feldobálásában, több-kevesebb sikerrel. Lekvárral, pudinggal, fahéjas cukorral töltöttük meg őket, és akadt olyan gyerek is közöttünk, aki ekkor döntötte meg saját rekordját az elfogyasztott palacsinták számában.

Nem titok, hogy csapatunk igencsak kedveli a friss zöldséget, így szívesen fogadták március elején a csírákkal és

mikrozöldekkel való ismerkedést. Megtudtuk, hogyan kell nevelni ezeket az ételtel teli, apró vitaminbombákat, majd a hónap végi foglalkozáson alaposan meg is pakoltuk velük a húsvéti reggeliként tálalható krémes rántottát, melyet vajas pirítóson tálaltunk, és snidlinggel koronáztunk meg. Ünnepi desszertet is készítettünk: piskótatekercset töltöttünk meg baracklekvárral és vaníliakrémmel, majd csokoládéval és pirított mandulával díszítettük a tetejét, így akár méltó dísz lehetett volna a húsvéti asztalnak.

Somogyiné Bálint Nóra pedagógus

Alsós farsang

Farsangi témahét alsó tagozaton

Ebben a tanévben február 20-24-i héten farsangi témahét volt az alsó tagozaton. A tanítási órák és a szabadidős tevékenységek is a farsang jegyében teltek ezen a héten. A 3-4. évfolyamosok hétfőn, az 1-2. évfolyamosok pedig pénteken öltöztek jelmezbe. Ezeken a napokon közös felvonuláson, táncoláson csodálhatták meg a gyerekek egymás jelmezeit. A telet a nap végén közös játékkal, evés-ivással, mulatozással kergették el az osztályok.

Bagi Márta pedagógus

Az alsósok életéből

Boldogságórák a 3. ában Tóth Károlynéval: Hajó

Az alsósok életéből

Iskolánk évek óta nagy hangsúlyt fektet az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére, mely egy programsorozatot ölel fel egész tanévben. Ennek részeként januárban az 1-2. évfolyamon tanítók közül néhányan ellátogattunk az óvodákba, hogy ismerkedhessünk az iskolába készülő ovisokkal. Farsangi foglalkozást tartottunk, melynek keretében beszélgettünk, ismerkedtünk, együtt énekeltünk, verseltünk a gyerekekkel és az óvó nénikkel. A kicsik nagyon érdeklődtek, nyitottak voltak a feladatokra, a tanító nénikre.

Április elején ismét az óvodában jártunk. Ezúttal is a Napsugár Óvodába látogattunk el, ahol egy nagyon kedves, hangulatos foglalkozás részesei lehettünk. Az iskolába jövő gyermekek egy csoportban mutatták meg, milyen ügyesek, mennyire felkészülten várják, hogy iskolások lehessenek.

Március 6-án tájékoztató szülői értekezletet tartottunk az érdeklődő szülőknek az iskolai hit- és erkölcs tanításának megszervezéséről a 2023/2024. tanév vonatkozásában.

Február 22-én részt vettünk a Magyar Parasport Napján. Beépítettük a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokba a Magyar Paralimpiai Bizottság által ajánlott tartalmakat: érzékenyítő programokat tartottunk, sportoltunk, játszottunk ennek jegyében.

Az alsósok életéből

Fazekas Béla pedagógus szervezésében folyamatosan mennek a **Bozsik-edzések** és elindultak a mérkőzések is.

Március 20-24. között négy felsős és az alsós osztályok csatlakoztak a HAPPY-hét

programjaihoz. Ezen a héten az egészséges folyadékbevitelről tanultak a gyerekek játékos formákban: plakátokat, dekorációs képeket készítettek vízről, a víz ivásához poharakat készítettek, egészséges, gyümölcsös vizet kóstoltak, valamint a víz

szerepéről tanultak interaktív módon. Az alábbi képekkel

beneveztünk a programsorozat nyereményjátékára, melyen Decathlon-ajándékutalványt lehet nyerni.

Zagyváné Farkas Mónika pedagógus

Az Egyszer volt hol nem volt Húsvét című bábelőadást tekintették meg az alsó tagozatosok a Palánta Bábmiskolának köszönhetően. Az interaktív előadás végén mindenki húsvéti kifestőt kapott ajándékba.

A Déli-sark

Az elején álljon egy kis szómagyarázat: Antarktisz = Déli-sarkvidék, Antarktika = kontinens a Déli-sarkvidéken. A magyar nyelvben sokszor az Antarktisz szinonimájaként használják a Déli-sark elnevezést, annak ellenére, hogy az Antarktisz az egész kontinenst jelenti, melynek a Déli-sark csupán egy meghatározott pontja. Az Antarktisz határa könnyen meghatározható, hiszen a déli szélesség 60. fokától délre eső vidéket értjük ide. Az Antarktika (a kontinens) alkotja zömét, valamint a Déli-óceán számos kisebb-nagyobb szigete. Teljes területe 14 millió km², ami főleg jégtáblákból és vízből áll. Görög eredetű nevének jelentése "Arktisszal (azaz az Északi-sarkkal) szemben", hiszen pontosan a Föld Északi-sarkának ellentétes oldalán van.

Ha nincs külön jelezve, a Déli-sark vagy Déli-pólus kifejezés a földrajzi értelemben vett Déli-pólust, azaz a Föld felületének legdélibb pontját jelöli. Eredetileg az "Északi-pólus" és "Déli-pólus" kifejezés a Föld mágneses mezőjének hasonlósága miatt általában a mágnesekre is alkalmazható, a mágnes két végének megkülönböztetésére.

Az elsők, akik elérték a Déli-sarkot: a norvég Roald Amundsen és társai, 1911. december 14-én. Amundsen táborát Polheimnek (szó szerint: a pólus otthonának) és a Déli-sarkot körülvevő egész fennsíkot a norvég VII. Haakon király tiszteletére VII. Haakon fennsíknek nevezte el. Amundsen versenytársa, az angol Robert Falcon Scott egy hónappal később, 1912. január 17-én érte el a pólust. Scott és négy társa a visszaút végén halálra fagyott a rendkívüli hidegben.

A helyi időt a Föld a legtöbb területén a Nap égi pozíciójához szinkronizálják. Ez a módszer nem működik a Déli-sarkon, ahol egy "nap" egy egész évig tart. Más megközelítésben viszont az összes időzóna fedi a Déli-sark területét. Nincs különösebb ok arra, hogy a Déli-sark területét valamelyik meghatározott időzónához sorolják, azonban kényelmes és praktikus szempontból az Amundsen-Scott Déli-sark Kutatóállomás az Új-Zélandi helyi időt tartja, mert az azt ellátó amerikai légi szállítmányok ("Operation Deep Freeze") Új-Zélandról indulnak.

Jellemző állatai: pingvinek, fókák, bálnák, sirályok, albatroszok és viharmadarak.

Lajos József Márk 7. a

Érdekességek az Antarktikáról:

Mindössze két településből áll. A nagyobbik település: Villa Las Estrellas, melyet még az egykori chilei elnök, Pinochet alapított 1984-ben. Ma a településen kutatóbázisok, iskola, kórház, hostel és posta is működik, illetve van tévé, internet és téroró is. A másik település neve, Esperanza Base, és argentin kutató központ található benne. Télen 55 lakója van, köztük 10 család és 2 tanár.

A világon az Antarktikán mérték a leghidegebb felszíni hőmérsékletet, - 98 °C-t.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/D%C3%A9li-sark>

<https://petofilive.hu/hirek/cikk/2018/11/08/erdekesssegek-a-vilag-masik-vegerol-ilyen-az-antarktika/>

Felsőfő farsang

Egy vidám délután

Bár ebben az évben a farsangi időszak „hivatalosan” a január 6. és február 23. közötti időszakra esett, az iskola felső tagozatosai február 24-én gyűltek össze a tornateremben, hogy három év után ismét jelmezes felvonulást tartsanak. Egyéni jelmezes ezen a farsangon alig akadt: volt három szereplő az *Alvin és a mókusokból*, továbbá Enid Sinclair és Wednesday Addams filmszereplők megszemélyesítői és három bohóc. Szerencsére azonban mind a nyolc felsőfő osztály beöltözött, és vagy egy élőképet, vagy egy táncos jelenetet mutatott be. Megcsodáltuk a százlábú bevonulását, a szellemirtók táncát, a Neoton Famíliá által megénekel szombat esti táncosokat a vörös hajú, szemüveges sráccal. Nézőit voltunk egy bankrablásnak, egy mozgalmas katonai kiképzésnek és egy cirkuszi előadásnak.

Láttunk egy teljes gengszterbandát, és szemtanúi voltunk, hogyan veszi át látványosan a fény a hatalmat a sötétség felett. A zsűri minden osztály produkcióját tortával és oklevéllel jutalmazta: díjazta a legkreatívabb (6. a), legvidámabb (7. b), legszínesebb (8. a), leghangulatosabb (8. b), leglátványosabb (5. b), legkidolgozottabb (5. a), legmozgalmasabb (6. b) és a legösszetartóbb osztály (7. a) által nyújtott produkciót. A zsűri tagja volt Váradiné Szennyes Valéria, a Sári Gusztáv Általános Iskoláért Alapítvány kuratóriumának elnöke, Gyányiné Székely Viola intézményvezető, a helyettesei: Bagi Márta és Papp Judit, valamint Varga Anita Piroska pedagógus. Az osztályok bemutatkozását tombolasorsolás követte, több tucatnyian derültek még jobb kedvre a nyereményeknek köszönhetően.

A délutánt a sokak által várt sulidiszkó zárta, a talpalávalót Molnár Dániel 8. b osztályos tanuló szolgáltatta. A sikeres farsangi délután szervezője Szőnyi-Czibere Réka és Tóth Károlyné, a konferálója Koháry Uzonka pedagógusok voltak, a jó bulihoz szükséges hang- és fényhatásokért Nyilas Csaba rendszergazda felelt. A megváltott belépőjegyekből és megvásárolt tombolákból befolyt összeg (51 605 Ft) a diákönkormányzat pénztárát gazdagítja, amellyel újabb programok megvalósítását segítik.

Papp Judit pedagógus

Felsőfarsang

Krónika az elmúlt hónapok eseményeiből

február 2. csütörtök

Több év kihagyás után ismét a négy tagintézmény (Báránd, Kaba, Sáp, Tetétlen) részvételével valósult meg a közös félévi értekezletünk. Gyányiné Székely Viola félévi beszámolója után a tagintézmények és a művészeti intézményegység féléves munkájának összegzésével, illetve egy-egy jó gyakorlatának bemutatásával folytatódott a tanácskozás.

február 6-10. hétfő-péntek

Szülői értekezletek az alsó tagozaton.

Krónika az elmúlt hónapok eseményeiből

február 8. szerda

A vármegyei önkormányzat szervezésében interaktív zenei előadáson vettek részt a felső tagozatosok a művelődési házban. *A hajdú hagyományok nyomában* projekt keretében megvalósult előadás címe: *Síppal-dobbal-trombitával.*

Bulcsu László, a Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzat alelnöke köszöntötte a gyerekeket, majd a Debrecen Dixieland Jazz Band különböző zenei műfajokkal és hangszerekkel ismertette meg a

résztevőket.

február 13-17. hétfő-péntek

Szülői értekezletek az alsó tagozaton.

február 17. péntek

Az iskola ablaküvegének csapódva szerzett sérülést az egyik kis erdei fülesbagoly, aki az iskolaépület közeli fákon él. Tani Gabriella iskolaőr és Papp Dóra 6. a osztályos tanuló a segítségére sietett a pórul járt madárnak, és a hétvégi otthoni ápolás után hétfőre új erőre kapott a bagoly, így visszarepülhetett övéihez a fára.

február 28. hétfő

Az idén A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapja szombatra esett, így a következő hét hétfőjén hallgattuk meg Szőnyi-Czibere Réka pedagógus megemlékezését az emléknapról az iskolarádió keretén keresztül.

február 28. kedd

LAKAT-napon vettek részt a 3-4. évfolyamos gyerekek a művelődési házban, ahol betekintést kaptak a színház életébe. Megismerkedtek a hang- és fénytechnika titkaival, ízelítőt kaptak a jelmezek, színpadi díszletek készítéséhez, használatához, a szituációs gyakorlatok

célja pedig az volt, hogy minél többen kedvet kapjanak a szerepléshez.

Krónika az elmúlt hónapok eseményeiből

március 23. csütörtök

Az első évfolyamosok az ÁKOM-BÁKOM Bábcsoport előadásában Zelk Zoltán: *A három nyúl* című meséjének feldolgozását tekintették meg a művelődési házban.

március 30. csütörtök

A Kabai Rendőrőrs munkatársai, Papp-Balázs Pál és Hevesi Zoltán tartottak tanulságos előadásokat a felső tagozatos gyerekeknek a biztonságos kerékpáros közlekedésről.

Környezetünk szépítése

Bálint-nap alkalmából kedves szívecskék és szép szerelmes versek díszítették a folyosók ablakait és a boldogságórás faliújságot (Tóth Károlyné)

Boldogságórás farsangi faliújság (Tóth Károlyné)

A földszinti farsangi faliújság (Kissné Szabó Melinda)

A DÖK életéből

DÖK-faliújságjaink

Németh János és a 6. b osztály

Kovács Márta és a 8. a osztály

Készül az áprilisi faliújság

Dombi Zoltánné és a 8. b osztály

Március 28-án a 3-8. osztályosok képviselői DÖK-gyűlésen vettek részt. A gyűlésre az intézményszervezés miatt került sor. A diákönkormányzat egyhangúlag elfogadta, hogy a Kossuth utca 3. szám alatti iskolaépületbe felvehető maximális tanulói létszám 90 főről 120-ra módosuljon. Ezután Gyányiné Székely Viola intézményvezető ismertette a megjelentekkel a tanév hátralévő programjait.

Ünnepeink

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 175. évfordulójára emlékeztünk

Az idén a jól sikerült március 15-i műsort a 7. a és 7. b osztály adta, felkészítőik: Bagi Lajos és Németiné Zsirnameczki Rita, segítő pedagógusok pedig Székelyné Molnár Anikó, Szoboszlai-Rácz Edit, Tóth Károlyné, Varga Anita Piroska voltak. A műsort március 14-én előbb az alsósoknak, majd a felsősöknek, március 15-én pedig a városi ünnepség résztvevőinek adták elő. A városi műsoron az ünnepi beszédet Gyányiné Székely Viola intézményvezető mondta.

A március 15-i műsorra januárban kezdtünk el gyakorolni a két osztályfőnökkel, ekkor kaptuk meg a szövegeinket. Sok olvasópróbát tartottunk az iskolában, majd

miután megtanultuk a szövegeinket, elkezdtünk a művelődési házban is próbálni. A próbák nagyon jó hangulatban teltek. Egész hamar összeállt a darab, sokat gyakoroltuk a táncokat. A próbákon több tanár is segített minket. Az utolsó hetekben a fénytechnikákkal és a mikrofonnal próbáltunk, majd kiválasztottuk a ruháinkat is. A díszlet elkészítésében Varga Anita tanár néni segített. Adódtak nehézségek a sok betegeskedés miatt, de szerintem egész jól megoldottuk ezeket, és az előadásokon mindenki a legjobb formáját próbálta nyújtani. Március 14-én az alsósoknak és a felsősöknek is előadtuk a műsort, március

15-én pedig a városnak. Az előadás és a koszorúzás után jutalomként elmentünk pizzázni, ahol sokat beszélgettünk.

Papp Gréta 7. b

Valami újfajta szemszögből akartuk megközelíteni az 1848-as szabadságharcot. Ezért a műsor alap gondolata az volt, hogy a forradalmi eseményeket női szemmel mutatjuk be, felvillantva a forradalomban szerepet vállaló nők tetteit is. A felkészülés során alaposan megismertük a március 15-i nap minden mozzanatát. Szerettünk próbákra járni, mert jó volt a hangulat. A tanulásban sem hátráltatott a többhetes felkészülés, bár a próbák után kicsit fáradtak voltunk. Büszkék vagyunk magunkra, mert szerintünk jól sikerült az előadás.

Virág Kálmán Szabolcs 7. a

Közös zeneóra

A furulya- és zongora tanszakos növendékek (összesen 18-an) közös zenélésre gyűltek össze 2023. február 22-én délután a biológiatesteremben, és egy „tanár-diák közös óra” keretében mutatták meg egymásnak a tudásukat. **Kecskeméti Alexandrát**, a furulya tanszakosok oktatóját kérdeztük az eseményről:

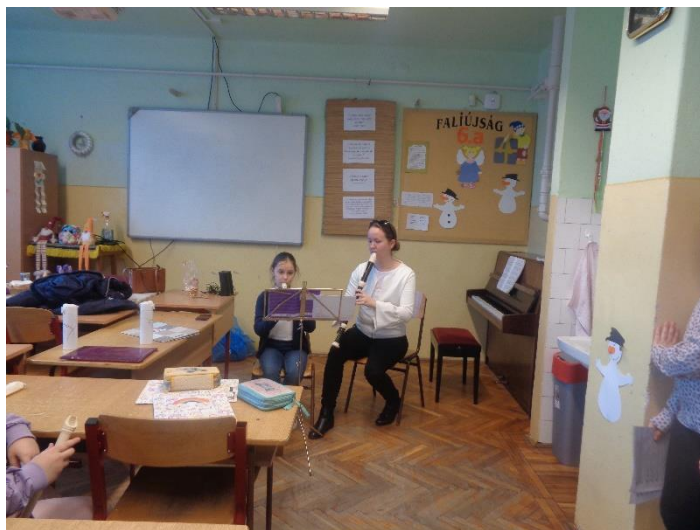
- *Mi a célja a közös zeneórának?*

- Ezeken az eseményeken az iskola zenét tanuló növendékei egymás kedvére muzsikálhatnak. Kisebbségek és nagyobbak egyaránt megmutathatják osztály-, évfolyam-, illetve iskolatársaiknak, hogy a tanév eleje óta mennyit fejlődtek a hangszertanulás tekintetében.

- *Most rendezték meg először, vagy volt már korábban is ilyen?*

- Minden év február utolsó hete erről a rendezvényről szól már évek óta. A covid időszak előtt a tagiskolák zenetanulói egy helyszínen gyűltek össze, minden évben másik településen. Hol Bárádon, hol Tetétlenen, hol Sápon, hol pedig Kabán. A koronavírus-járvány megjelenése után sem szerettük volna kihagyni ezt a programot, így azóta település szinten oldjuk meg.

- *Milyen szerzők műveit adták elő a gyerekek?*

A zongoristák leginkább gyerekdalokat játszottak, melyek a 20. századi zeneszerzők tollából, illetve kutatásaiból származnak. A furulyások pedig a barokk korszak műveiből válogatták a produkciójukat.

- *Mennyi idő egy-egy néhány perces zenemű betanulása? Egy félév során hány zenedarab elsajátítása az elvárható teljesítmény?*

- Ez korosztály függő, illetve attól, hogy ki mióta tanulja az adott hangszerének a megszólaltatását. A kisebbek egy tanév alatt rengeteg könnyeb/nehezebb dallammal ismerkednek meg, hiszen ezek a melódiák segítik a hangszeren lévő hangok és egyéb

technikai allűrök elsajátítását. Az idősebb tanulóink már nehezebb műveket tanulnak, amik már nem egy-két sorosak, hanem akár egy-két oldalasak is lehetnek. Így természetesen a megtanult előadási darabok száma kevesebb, mint a fiatalabb társaiknak. Ezeknek a műveknek a megtanulása is időigényesebb, mint az egy-két soros dallamoknak, gyakorlatoknak, amiket néhány óra alatt meg lehet tanulni. A nagyokkal akár egy-két hónapig is foglalkozunk egy-egy zeneművel.

A művészeti iskola életéből

- Az előadások során mind te, mind Mirka (Fedinec Miroszláva zongoratanár) furulyán, illetve zongorán kísértétek a tanítványaitokat. Ez azért szükséges, hogy az esetleges tévedéseket korrigáljátok, vagy ezek a darabok több előadóra, több szólamra íródtak?

- Ezek a művek kamaraprodukciónak, ami azt jelenti, hogy több szólamra írták őket a zeneszerzők. A tanár-diák közös órának az is a feladata (a fentebb felsorolt célokon kívül), hogy a kisebb tanulók is megismerkedjenek a kamarazene sajátosságával, a közös zenélés élményével. Az idősebb tanulók furulya-, illetve zongorátársaikkal is játszanak együtt, nem csak a tanáraikkal. Később a fiatalabb tanulók is csatlakoznak ezekhez a kamaracsoportokhoz.

- Mi alapján döntöttétek el, hogy a gyerekek melyik zeneszámot játsszák el a közös órán?

- Ez a gyerekek érdeklődésének, tehetségének és természetesen fejlettségi szintjének a függvénye.

Ezen kritériumok alapján választottuk ki a műveket.

- Kell-e valamilyen átlag feletti testi adottság ahhoz, hogy valaki jó zenész lehessen (pl. zongorázáshoz hosszú, vékony ujjak, furulyázáshoz nagy tüdő)?

- Személy szerint úgy gondolom, hogy nincs ilyen feltétel. A tüdőkapacitás bővítése megoldható erre kitalált gyakorlatokkal. A hosszú, vékony ujjak tekintetében pedig: természetesen előnyt jelent, bár ismerek zongoraművészt, akit rövidebb ujjakkal áldott meg az ég, mégis kiválóan játszik.

- Vannak-e kimagasló tehetségű vagy kevésbé zenélésre teremtett gyerekek a tanítványaid között? Milyen külön figyelmet igényelnek ők?

- Vannak nagyon tehetséges növendékeim. Számukra olyan plusz feladatokat, gyakorlatokat biztosítok, amelyek kiaknázzák a képességeiket.

- A növendékek közül túlsúlyban vannak az alsó tagozatosok. Mennyire kitartók a gyerekek a zenetanulásban? Jellemző-e az, hogy abbahagyják a gyerekek a zenetanulást, mire felsősök lesznek?

- Sajnos a statisztika is mutatja, hogy hajlamosak egy-két év után feladni a zenetanulást. Ez egy olyan folyamat, ami évekig tart. Nem lehet egy év alatt megtanulni egy hangszeren sem. Ebben adunk mi segítséget, ezért vagyunk a gyerekek mellett, hogy végig kísérjük, illetve végig segítsük őket a hangszerstanulás adta csodákban. Csoda, hiszen nagyon különleges és csodálatos érzés, mikor valaki képes egy hangszer megszólaltatni, és eljátszani rajta gyönyörű dallamokat.

- Köszönjük a válaszokat, további sikeres együtt zenélést kívánunk.

Papp Judit pedagógus

Versenyeredmények – alsó tagozat

Mese- és prózamondó verseny

	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
1. helyezés	Kiss Borbála 2. a	Kiss Boldizsár 3. a	Ludányi Zsófia 4. a
2. helyezés	Furkó Benedek 2. a Lajkó Vanda Laura 2. a	Balogh Anna 3. c	Papp Máté 4. b
3. helyezés	Papp Orsolya 2. b	Gaina Dominika Violetta 3. b	Zsurka Fruzsina 4. b

Versenyeredmények - alsó tagozat

Szépolvásó verseny

	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
1. helyezés	Furkó Benedek 2. a	Kiss Boldizsár 3. a	Papp Máté 4. b
2. helyezés	Szűcs Gergő 2. b	Tóth Csenge 3. c	Cseke Anikó 4. a
3. helyezés	Dede Renáta 2. a	Nagy Csenge 3. b Kovács Eszter Csillag 3. c	Orosz Fanni 4. a
különdíj		Király Dániel 3. c	

Versenyeredmények - alsó tagozat

Szövegértő verseny

	3. évfolyam	4. évfolyam
1. helyezés	Kiss Boldizsár 3. a	Nagy Linett 4. a Papp Máté 4. b
2. helyezés	Makai Roland János 3. a	Cseke Anikó 4. a
3. helyezés	Kovács Eszter Csillag 3. c	Ludányi Zsófia 4. a

Versenyeredmények - alsó tagozat

Helyesírási verseny

	3. évfolyam	4. évfolyam
1. helyezés	Kiss Boldizsár 3. a	Ludányi Zsófia 4. a
2. helyezés	Husi Hanna Bella 3. c	Papp Máté 4. b
3. helyezés	Makai Roland János 3. a	Szilágyi György Zalán 4. a Nagy Fanni 4. b.

A **Bendegúz Akadémia** anyanyelvi versenyre (nyelvÉSZ) hívta diákjainkat. Az iskolai forduló január 20-án zajlott. A versengés után 3 ügyes tanulónk megyei fordulón mérettetett meg február 24-én Debrecenben.

Versenyeredmények – alsó tagozat

A képen: **Tóth Csenge** 3.c, **Cseke Anikó** 4.a, **Lajkó Vanda Laura** 2. a osztályos tanulók.

A " **Mesél a Sárrét**" megyei népmesemondó versenyen nagyon szépen szerepeltek a kabai gyerekek.

A harmadikosok versenyében 1. helyezést ért el: **Kiss Boldizsár** (3. a), 3. helyezést ért el: **Balogh Anna** (3. c). A második osztályosok versenyében **Furkó Benedek** (2. a) különdíjat kapott. Felkészítő pedagógusok: Butuza Erika és Kissné Szabó Melinda

Versenyeredmények – alsó tagozat

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által meghirdetett Csobbancs rajzversenyen az első 20 közé a következő tanulóink művei kerültek be: Furkó Benedek (2. a), Vágó Regina (2. a), Balogh János Maykol (2.b), Papp Orsolya (2. b), Haja Lilla Norina (3. c), Kovács Levente (4. b). Rajzaik a zrt. által kiadott mesekönyvet illusztrálják. Felkészítő pedagógusaik: Balogh Andrásné, Pálfiné Szentjóni Gyöngyi, Varga Anita Piroska.

A hajdúszoboszlói Szabó László Alapfokú Művészeti Iskola által meghirdetett megyei rajzverseny „Petőfi Sándor versillusztráció” című versenyén a harmadikosok közül 3. helyezett lett: Elek Hanna (3. a), a negyedikesek közül második lett Borbély Áron (4. b), a nyolcadikosok közül 3. lett Kovács Petra (8. b). Felkészítőjük: Varga Anita Piroska.

Versenyeredmények – felső tagozat

Az Édes Anyanyelvünk című folyóirat 2022. évi 5. számában megjelent Gyereksarok- nyelvi játékok rejtvény helyes megfejtését négy 7. a osztályos tanuló is beküldte iskolánkból. A helyes megfejtők közül Husi Kincsőnek kedvezett a szerencse, ő könyvjutalomban részesült. Felkészítő pedagógus: Papp Judit.

A **február 14-én** a 8. osztályosok számára megrendezett **Hevesy György kémiaverseny** iskolai fordulóján elért eredmények:

1. helyezés:	Késmárki-Kodak András 8. b
2. helyezés	Szöllősi Mercédesz Hanna 8. b
3. helyezés	Szabó Réka Piroska 8. a

A **február 21-én** megrendezett Herman Ottó természettudományi verseny eredménye:

	5. évfolyam	6. évfolyam
1. helyezés:	Balogh Fanni 5. b	Fazekas Orsolya 6. b

Versenyeredmények – felső tagozat

A Nőként a világért tankerületi versenyen 3. helyezést ért el Haja Zsanett, Husi Kincső és Szabó Barbara 7. a osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Papp Judit

A március 23., 24., 28-i Simonyi Zsigmond helyesírási verseny iskolai fordulójának eredményei:

	5. osztály	6. osztály
1. helyezés	Antal Hanna 5. a	Kovács Kinga Anikó 6. a
2. helyezés	Bojti Rebeka 5. a	Csátré Anna 6. a
3. helyezés	Szarvas Levente 5. b	Vágó Veronika 6. a

	7. osztály	8. osztály
1. helyezés	Papp Gréta 7. b	Fazekas Nóra 8. b
2. helyezés	Kovács Fruzsina 7. b	Szoboszlai Sára 8. b
3. helyezés	Haja Zsanett 7. a	Szabó Réka Piroska 8. a

A félkövér betűkkel kiemelt tanulók továbbjutottak a második fordulóba. Felkészítő pedagógusaik: Németh János, Székelyné Molnár Anikó.

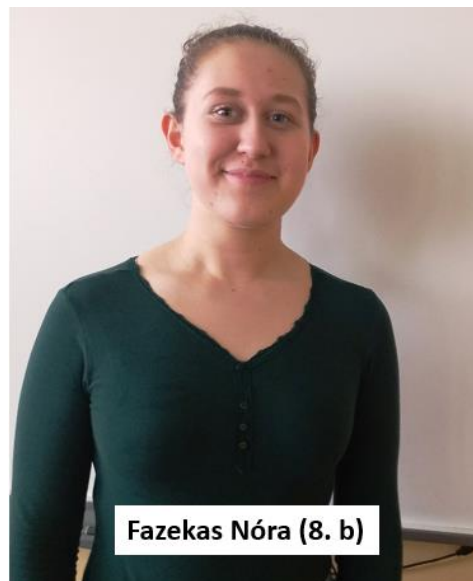
A Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny megyei fordulójába bejutott Szabó Barbara (7. a). Felkészítő pedagógus: Bagi Lajos.

Versenyeredmények – felső tagozat

Az „Olvasni a világot” – online vármegyei olvasói versenyen 1. helyezést ért el Szabó Réka Piroska 8. a osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Papp Márta.

Az Országos Történelem Tantárgyi Verseny vármegyei fordulóján 2. helyezést ért el Fazekas Nóra 8. b osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Dombi Zoltánné.

A MOZAIK angol nyelvi országos levelezős versenyen haladó angol nyelvből országos döntőbe jutottak: Koós Júlia (7. a), Papp Gréta (7. b), Szabó Réka Piroska (8. a), Fülöp Adrián (8. b). Felkészítő pedagógus: Dombi Zoltánné.

Fazekas Nóra (8. b)

Nyelvi csemegék

Ismerjük-e a debreceni „tájszólást”?

Egy honlapon egy cikkre bukkantam, ami olyan szavakat mutat be, amelyek kifejezetten Debrecenben használatosak. Gondolom, ti is jártatok már többször is a megyeszékhelyünkön. Kérdés, hallottátok-e valaha ezeket a szavakat ott bárkinek a szájából?

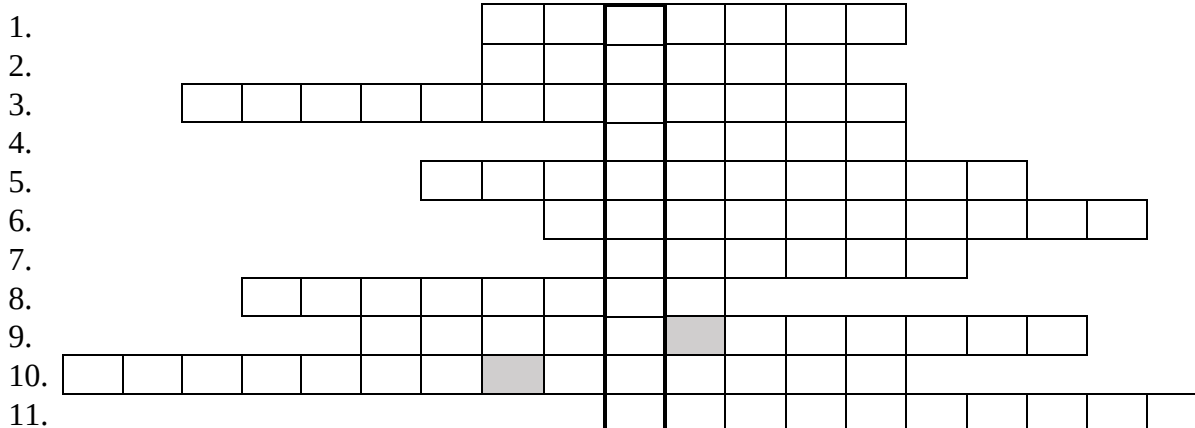
muli = aranyos 	kaszroj = lábas 	fangli = nyeles lábas
furik = talicska 	matador = rovarirtó 	öhön = krumplis tészta

Forrás: <https://vous.hu/20220202-magyar-szo-debrecen-tajszolas/>

Fejtörők

Kölcsey-rejtvény

Adjátok meg a meghatározásokra a megfelelő szavakat, neveket! A nevek közötti szóközt szürke téglalappal jelöltük. A megfejtésként kapott szó magyar jelentése: egy régebbi kor felidézése nyelvi, költői, stílusbeli eszközökkel, pl.: „Zászlónk gyakran plántálád / Vad török sáncára”

A megfejtéshez használjátok az internetet!

1. Sor eleji ismétlődés, idegen szóval (pl. „Hányszor zengett ajkain... / Hányszor támadt tenfiad...”)
2. 18. századi német filozófus, aki nagy hatással volt Kölcseyre
3. Ezen a településen írta Kölcsey a *Himnusz*t
4. Kölcsey híres epigrammájának címe, amelyben megfogalmazza: „Hass, alkoss, gyarapíts”
5. Ebben a művészeti stílusban alkotott Kölcsey
6. Az epigrammák tipikus verselési egysége, az időmértékes verselés sorfajtája
7. Szigetvári hős vezetéknéve, Kölcsey több verset is írt hozzá
8. Egy prófétáról elnevezett műfaj: panaszáradat, siránkozás (a *Himnusz* is ennek a műfajnak a jellegzetességeit mutatja)
9. A *Himnusz* megzenésítője
10. A költő unokaöccsének neve, hozzá írta a *Parainesis*t
11. Kölcsey szülőhelye

Gyűjtötte: Erdei Erika 8. b

A rejtvény megfejtése a 2. oldalon található.

Kiadja: Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
 Felelős kiadó: Gyányiné Székely Viola intézményvezető
 Felelős szerkesztő: Papp Judit
 Olvasószerkesztő: Papp Márta
 Szerkesztők: az iskolaújság szakkör tagjai